

DEÁK TÉRI EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM

ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

REFORMÁTUS HITTAN

2023. tavaszi érettségi időszak

I. Témakör: Ószövetségi ismeretek

Őstörténet: A teremtés, az ember teremtése, protoevangélium, bűnesetek, az özönvíz

Ősatyák történetei: Ábrahám, Izsák, Jákób, József

A választott nép történetének főbb szakaszai, fontos eseményei: Mózes elhívása, kivonulás Egyiptomból, szövetségkötés, honfoglalás, bírák kora

Izrael királyságának és a fogság kora: Saul-Dávid-Salamon királysága; a kettészakadt ország, babiloni fogság,

hazatérés a fogságból

Messiási próféciaák, azok keletkezési körülményei, messiási várakozás: Ézsaiás, Jeremiás, Dániel, Mikeás, Haggeus, Zakariás

II. Témakör: Alapvető ószövetségi bevezetés-tudományi ismeretek

A Biblia keletkezése

Az ószövetségi könyvek keletkezése és felosztása: történeti, tanító és prófétai

III. Témakör: Újszövetségi ismeretek

Jézus Krisztus élete, halála és feltámadása, mennybemenetele, missziói parancsa Jézus

Krisztus tanítása és cselekedetei: Hegyi Beszéd, példázatok, „Én vagyok” mondások,

csodatettek, az apostoli kor főbb jellemzői az apostoli levelek és az Apostolok Cselekedetei alapján, Péter, János és Pál apostolok munkálkodása

IV. Témakör: Alapvető újszövetségi bevezetés-tudományi ismeretek

Az evangéliumok keletkezésének története és célja, párhuzamok és eltérések, ezek okai

Az újszövetségi levelek felosztása: páli levelek: tanító és pásztori; egyetemes

V. Témakör: Kortörténeti ismeretek

Jézus és az apostolok korának történeti háttéré

VI. Témakör: Egyetemes egyháztörténet

A Szentlélek munkájáról szóló bibliai tanítás; Az egyház történelmének kezdetei, fontos fordulópontjai: Pünkösöd eseményei, a keresztyén egyház születése, őskeresztyénség, az istentisztelet liturgiája, ókatolicizmus, keresztyénüldözések, a keresztyénség, mint államvallás
Szerzetesrendek kialakulása Keleten és Nyugaton; Keresztes háborúk, avignoni fogság; Eretnekmozgalmak és az inkvizíció

Előreformációs törekvések: Wyclif és Husz

A reformáció német és svájci ága: Luther Márton, Zwingli Ulrich, Kálvin János

Az ellenreformáció Európában, a jezsuita rend; A protestáns ortodoxia és a pietizmus; A puritanizmus

Az ökumenikus mozgalmak kezdetei

A katolicizmus és a protestantizmus a XX. században

Kiemelkedő egyháztörténeti személyiségek példák Krisztus elkötelezett követésére:

Augustinus, I. István, Assisi Ferenc

VII. Témakör: Magyar egyháztörténet

A honfoglaló magyarok vallása, a keresztyénség felvétele

A középkori egyház Magyarországon

Reformáció Magyarországon: Szegedi Kis István, Sztárai Mihály, Károli Gáspár, Szenczi Molnár Albert

Az ellenreformáció Magyarországon: gyászévtized, gályarab prédikátorok

Az erdélyi fejedelemség valláspolitikája: 1571-1690. Bethlen Gábor, I. Rákóczi György, Lorántffy Zsuzsanna

Csendes ellenreformáció: A magyar protestantizmus helyzete III. Károly és Mária Terézia uralkodása idején; II.

József valláspolitikája, a Türelmi Rendelet

A két világháború közötti egyház története: Makkai Sándor, Baltazár Dezső, Ravasz László, Révész Imre

Állam és egyház viszonya a II. világháború után: Egyezmény 1948, államosítások

VIII. Témakör: Az egyház tanítása

A keresztyén egyház tanításának alapvető tételei: Isten megismerése, a kijelentés (Istenérvek): Különös kijelentés, az Ige hármas alakja reformátori felfogásban

Az ember Isten szövetségében; Evangélium a törvényben: A törvény hármas haszna Kálvin felfogásában

Istenről, mint Szentháromságról: A teremtő, Mindenható Atya; Az isteni gondviselés;

Jézus Krisztus személye és titka: Jézus Krisztus prófétai, főpapi és királyi tiszte;

A Szentlélek személye és munkája

Az anyaszentegyház

A sákramentumok: keresztség és úrvacsora

A saját felekezet dogmatikai tanítása: A reformátori gondolkodás jellegzetességei: solus Christus, sola gratia, sola fide, sola Scriptura

Az üdvtörténet alapigazságainak vizsgálata, Isten mindnyájunkat eggyé tesz Krisztusban: ökumenikus mozgalmak, a II. vatikáni zsinat

IX. Témakör: Ünnepi időszakok, egyházi ünnepek

Az egyházi esztendő ünnepei, ünnepi időszakai

A saját felekezeti ünnepei, az ünnepek gyökerei, jelentősége: Advent, karácsony, böjt, virágvasárnap, nagypéntek, húsvét, áldozócsütörtök, pünkösd, újkenyér, újbor, október 31, a reformáció emléknapja

Az ünnepek liturgiája; A református istentisztelet és kegyesség

X. témakör: A keresztyénség erkölcsi tanítása

Az ószövetségi és a jézusi etika: Az ember feladata a világban, felelőségünk a teremtett világ, az élet védelme és embertársaink iránt: Erkölcs, erkölcsi döntés, etika fogalma

Az erkölcs keresztyén megítélése a bűn és kegyelem fényében

A törvény átka és haszna; A belső törvény: a lelkiismeret; Szabadság és rend

A keresztyén etika normái a családi élet, munka és társadalmi élet területén

A Tízparancsolat etikai üzenete: Más istenek, az Egy és kiábrázolhatatlan Isten tisztelete
Isten nevével élni és visszaélni, az idő rendje, ünnepek és hétköznapiak, a munka és pihenés, a teremtett világ nyugalma, ökológiai etika, kultúra, civilizáció, technika, szülők, gyermekek, szerelem, házasság, válás, szexualitás, család, nemzedékek, szülőföld, haza, az élet védelme: szenvedélybetegségek, abortusz, eutanázia, géntechnológia, öngyilkosság, halálbüntetés;

XI. Témakör: A nagy világvallások alapvető gondolatai

A vallás fogalma

A történelmi Istenkinyilatkoztatás vallásai: a zsidó vallás, az iszlám, a keresztyénség

Az örök világtörvény vallásai: hinduizmus, buddhizmus

Mai vallási áramlatok

XII. témakör: Szövegértelmezés

Bibliai szöveg alapvető mondanivalójának, üzenetének kifejtése

Egyháztörténelmi forrás és egyházi dokumentum elemzése

Hitvallási irat részletének értelmezése a dogmatikai ismeretek birtokában

XIII. témakör: Esetelemzés

Etikai kérdések, mai problémák elemzése, állásfoglalás, a vélemény indoklása